

בו: עין משפט נר מצוה

בא א מיי פירא מ'גל פסוקים הלכה ב:
בב ב מיי פירא עס הלכה סה:

בג ג מיי פירא מ'גל פסוקים הלכה טו ע"ש נתימיו וכו'מ תלגא פסקא כריב"ל:

בד ד מיי פירג מ'גל מעשיק הלכה י:

כה ה מיי פירא מ'גל פסוקים הלכה יא:

כו ו מיי פירג מ'גל מעשיק הלכה יב:

כז ז מיי פיר מ'גל מעשיק הלכה יג ופירא מ'גל מעינין ומעופין הל' יו:

כח ח מיי פיר מ'גל מעשיק הל' יז:

כט ט מיי עס הלכה יח ע' מיי פיר מ'גלות מ'גלות ומעופין הלכה יז:

עא כ ל מ מיי פיר מ'גלות פסוקים הלכה ט:

פסוקים

מוקד ישי"י

כרם שונשפך מוצואר בהמור על הריצפה. שלג מתקבל בכל ויפוחים בה.) קומץ מאימיתו מתיר שירים באבילה. מלימת חפיר קריבה להטיר שירים משמשלה בו את האור. משמשלגו זו ופליט מטט (ססה.סו.) אין ל' מ' הלא ופקלה קלי דכניה הוא הטולע על מוקדה על המזבח כל הלילה שאת טעמן מול' משמט ומשפילן כל הלילה אלא דברים שדרבן ליקרב בלילה. כגון אורי דעולע ופדריס מרבי לכו לעול שיהא טעמן מול' משמט. לומדנא להחל שקיעת המזח טעמן על המערכה דברים שדרבן ליקרב ביום. דלזין קריבין בלילה גלג דטולא קרינות מתיר וכו' ביום זמור דמשמט ביום ולא בלילה. גלג אכריס ופדריס עול דלומדנא מליא קרבא שנקריבין מצוה השמש. וקא פירג מול' משמט והמלאת דרכי ליקרב ביום. אלא עס משמט קודם שקיעת המזח ומקטירין על המערכה. וכן ממעטלין כל הלילה זאת תורת העולה האין לה טעלין לביטא מתקבלין כל הלילה לא לקטיר. לביטא דכניסו שיהא מקטירין כל הלילה דליכי הלא טעולא מלי ממעט (ומתיר ד' עפ"י שו"סק ע"ס.) אשר תאכל האש. ואתה יתקרב הלא דשמיטא דדעון מחלף תחלף האש ואלא לירשף אלא אפר תחלף האש ותפקסם טעולא מעל המזבח חור וטכולם על המזבח ותבחים וכו' אלו ענין למחילה דהא כתיב טעולא על מוקדה מלכו נטעו סופה. עיכובי עקרתין שקטקט מעל האש וקרי ביה אפר תחלף את הטעול על המזבח. (ויחא ע"ה.)

שיטה מקובצת

6) וחישב עליה. פ"ה כלומר אם חישב עליה כל זמן שהיא בשמאלו משמע דקאי אהא דקאמר קמץ בימינו ותנן בשמאלו אי"כ ע"כ א"ר דפסיל היינו מטעם מחשבה דאילו מטעם שטאל ריש כבשיר שלא בהילוך קרשאי מארי פסול כיון דאדני נתפש בפניול אה אומרינן לעיל בפיק' (דף ה' ע"א) מנחה העומד שקבעה שלא לשמה כשרה דאין מחשבה פסלה אלא בדבר האררי לעבודה ועוד מארי מחשב אי בהולכה בשטאל הוא תנן בפיק' דובחים דף יג ע"א) וריש כבשיר בהילוך לכך

וגא' לפרש בשמאל וחישב עליו פסול ואין בו כרת האוכלו פירוש קמץ בשמאלו דבשמאל קאי אקומץ דלא תפיס ביטול כיון דיש בו פסול אחר דבעינן שיהא קרב כל המחר כמצותו בלא שום פסול אחר כדנתן בשלהי פ"ק ומיהו פסול הוי משום דעביד בשמאל.

הו"ח: לשון חז"ל שחורא בשמאל וחישב עליו כו' פ"ה דאין מחשבה פסולה אלא במי שראוי לעבודה ומיהו מהניא מחשבה לפסול ולא נהויא דהא אומרינן לעיל גבי מנחת העומד דכשריה לפי שאין מחשבה אלא בדבר הראוי לעבודה ואפילו כשרה נמי הוי וגורא לפרש דפסולה מפני ששעה הקטרה בשמאל. הו"ח: 6) כרת. בימינו (חישב עליה וכו') ותירבה ל"א (מוקד: 6) דבעי לקדושה: 7) פחותה

בו:

אין הקטרה פחותה מבויה. צפ' כל המנחות בלות מלגה (לקמן דף נה.) פליגי אציי ורבא וקיימא רבא כרבי יהושע בן לוי דהכא ואציי כרבי יוחנן וז"ע צפ' אלו עוברין (פסחים דף מג:) דלומר רבי יוחנן כל לאסורין בשמורה אין היתר מנטרף לאסור חוץ מלאסורי מיר שאלמה תורה משרת וכל משרת וצירי לומר אף שאור צצל מקטירו כמאן כר' אליעזר דדריש כל אי הכי אפילו חמץ צפסק נמי אין הכי נמי ולאפוקי דלציי והשמת מרבי יוחנן מיהא תקשי דכרבי אליעזר הוי ולא מ"ל דלאפוקי מדלציי דהא ר"י קלי כלציי 6) וי"ל ב' (דלציי) אפילו מ"ד דלא דריש כל וכל דריש ותרץ עיון דממשרת דריש מדפריך לקמיה והא משרת להכי הוא דלמא. מ"ר:

יש הקטרה בפחות מבויה. צהקטר שומשום צפוק קומץ וזעא (לעיל טו:) מודה דאין דרך הקטרה צכן והא דמשמע צכל דוכמי דאין הקטרה בפחות מזויה דלומר לעיל דאס לא נשמיר כוית חלג אין וזרק את הדס הכל היינו טעמא משום דיש קומץ פחות משני וימים וחלי קומץ מרצין צפרק כל המנחות בלות מלגה (לקמן נה.) וצריש אלו עוברין (פסחים מג:) מדכמיז כל שאור. מ"ר: **תורת** העולה ריבה. אכתי דרשין (מה) מינה צפ' יולא דופן (מה) מ"ר: **מ"ר** תורה אחת לכל העולין שאס עלו לא יכדו. מ"ר:

קומץ מאימית מתיר את השריי' דאביד'ה. הוה מלי למינקט לימורים דכמה דלגא (פסחים נט:) מיקטרי לימורים לא מישמרי צשר צאכילה אלא משום דכי נטמאוו או שאדזו מישמרי צשר לא פסיקא ליה אצל קומץ פסיקא ליה. מ"ר: **אלא** עם בא השמשש בו. מקומץ ולבונה לא קשה היאך הס שהימורא הקטילה ומנחת כהניס וכו' משח אף על פי שאין צהס קמיצה יש צהס קידוש כלי דלדמרינן (וצמים דף מה:.) דכל דבר שאין לו ממיזין משקידס צכלי חציז ב'1) כממירין. מ"ר: **ואי** אתה מחזיר עיכובי קטורה. מהעולה לא ממעט עיכולי קומץ ולבונה כיון דלימניהו על מוצח הדיעון אצל קטורס על מוצח הפנימי. מ"ר: מפלמח

כאן לחתיר רבי אלעזר מתני לה מבוא השמשש ומוקים לה בפוקעין וכן כי אתא ר' דימי אמר רבי ינאי בפוקעין ומי אמר רבי ינאי הכי והא א"ר ינאי ר'טרת שפקעה מעל גבי המזבח אפילו קרטין שבה אין מחזירין אותן 7) ורבי רב הונא בר מניומי 8) דבבי ר"א בן יעקב 3) אשר תאכל האש את העולה על המזבח עיכולי עולה אתה מחזיר ואי אתה מחזיר עיכולי קטרת סמי 9) מיכן קטרת א"ר אסי כי פשיט רבי אלעזר במנחות בעי הכי 10) (בעי ר' אלעזר) קומץ שסידרו וסידר עליו את המערכה מהו דרך הקטרה בכך או אין דרך הקטרה בכך 11) תיקו: בעי חזקיה אברין שסידרן או דלמא כיון דכתיב קרא אחרינא אשר תאכל האש את העולה על המזבח אי בעי הכי עביד אי בעי הכי עביד 12) תיקו: בעי רבי יצחק נפחא יאברין שסידרן בצירי המערכה מהו אליבא דמ"ד על ממש לא תביעי לך דעל

האור: להפיר. 13) שרייה לא הוי הקטרה עד שמתיר צו האור צרוצו: ר' אלעזר **מחני** לה. כדקמני לעיל צקומץ ולבונה שמעלן מצוה השמא 14) **בפוקעין.** צקומץ ולבונה הקופצין ממך האור ונופלים מעלין אותן כל הלילה: **אפי' קרטיין.** שלמים וחטוינן צבה: **אין מחזירין.** ולעיל קמני קטרת ומוקי לה איהו צפוקעין: **סאלג.** קרי ציה מעוכל: **עיכולי.** 15) פוקעין: 16) **כי פשיט.** כשהיה שונה: **על המזבח.** 17) **תחת העצים:** צלידי מערכה.

טו) הא כמשמעו עם: טו) להטיר השירים: 18) השמש ודקשיא לך האא אמרת דרבן ליקרב ביום מוקי לה לוא דתני מעלמא מבא השמש בפוקעין: 19) פוקעין הסיד' ומה"ד סמי מכאן מההיא דקתני מעלן ומקטיר מבא השמש לא קתני בההייתו קטורת: 20) המזבח משמע ספוך למזבח: 21) וי"ל דסבר ר' יוחנן דאפי' מאן דלא: 22) התמיד הא אומרינן עליה השלם כל הקריבות כולן מכאן שאין מקטירין [שמן] דבר אחר המיר של בין הערבים דבשלמא אברים ופדריס לא קשיא כדמוקי לה בפסח שני באברים ופדריס שניתוחתר כלומר שנתשטח הובח ונזרק הם קודם התמיד דבהא לא הוזיר הכותב שלא להקטיר: 23) כמחזירין וכיון שקידש ככלי קודם התמיד הוי כקריצא דשרא מנחות:

הקומץ רבה פרק שלישי מנחות

וישצ. כלומר אס חישצ עליה כל זמן שהוא בשמאלו לאו מחשבה היא 14) ולא חיוציה כרת האוכלו שאין מחשבה פוסלת אלא צמי שרצוי לעבודה ושמאל צלל כלי לר"ש אינו כשרה דלדמרינן לעיל 15) צל צל לעבודה ציד עובדה צימין: פסלומו **מספחו.** מה שיתן בשמאלו וצכו לעבודה ציד עובדה צימין:

אין לו תקנה צמורה: **מ"ט משום דצני לקדושיה צכלי כו' ואספו שפסול.** עוד להקדישן צכלי דאי לא הוי צעי עוד האי קומץ קידוש כלי לא הוה מפסיל דהוה כרס שנשפק מן הכלי על הרצפה ואספו כשכר דלדמרינן צמס' יומא צפ' הולאו לו (דף מה:) נשפק מן הכלי על הרצפה ואספו כמס': **לא צעו ממן כלי.** דאי 16) צעי לית ליה תקנתא צמורה דפרישית דהוה ליה כנשפק על הרצפה מן הנולד שפסול דנשפק לר'1) מולקח מדס הפר' דס מהפר יקבלנו וקידוש קומץ צמקוס קבלל דס ושמאל צלל כלי הרי היא כרצפה דכי אכשר רבי שמעון שמאל צקבלל לא הכשיר אלא צכלי: **לרבי יהודה מסייע ליה.**

דלמרנ 17) כשעובדה ציד צעין18) ומיהכא נמי קמני יחזיר לימינו: **לרבי ינאי לימא סיהוי תיובתא.** דלמרנ 19) אפילו צהמינו ול כן צשמאל והכל קמני יחזיר לימינו: **דלמר כסנא דהקטר.** דקמני לעיל 20) הקטר מלניס ואכריס כו' ומכשר עבודת קומץ צשמאל אפילו ציד: **ולאו ללדדין קסני.** כדמלרנ רבי יהודה צריה דרבי חילא לעיל 21) **פעמים.** חלי צרלסאנו וחלי צשניי ולא פעמי פעמים 22) **משיי ויסיס.** הלכך האי דנקיט מתימין פעמים דוקא נקט שמה צכל הקטרה כוית ולא פחות דאין הקטרה בפחות מכוית: **ורבי יוחנן אמר יש קומץ בפחות משני ויסיס.** ואפילו הכי קמני מתימין פעמים כשרה 23) **מלימסי מסיר 24) כו'. דכתיב קדש קדשים** מאשי ה'25) אין להן חלק אלא לאחר אשי ה' 26) **כס': שמששלה.** בנקמלמ': אחר כצשן מעלה קישור כו'. וצקומץ נמי כתיב27) והקטיר הלכך צעין קישור: **אמרימלמדריך.** תלמידריך18) משימיה דרצ עמרס: **אין לי.** אעל 29) מוצח פיק 30) דף יב ע"ב) קומץ ולבונה וקטורת כי כוית קריב טאחז מון כוית בחוץ חייב ואמאי בעינן כוית ואפילו פחות מכוית לחיבי עליה בחוץ כיון דיש הקטרה פחותה מכוית וי"ל דהא נמי פסיק ליה מקרא בפיר השוחט והעולה לשנות

אותו כשהוא שלם דהיינו כוית ולא כשהוא חסר. חז"ל (ובחיט דף ק"ו ע"ב:) 18) נתמן חיתב יצחק מוקדן: 19) מנימין ברבי: 20) סמי מכאן חיתב מיון מוקדן: 21) בעי הכי בעי ר' אלעזר: 22) היא לחיוביה כרת האוכלו כי שראוי לעבודה ובשמאל בלא כלי כי כשריה לעבודת קומץ כדאמרנן לעיל בא לעבודה כי צרי עובדה בימין כחטאת הסיד': 23) הוי בעי מתן כלי לית: 24) פעמים שלשה או ארבעה פעמים הסיד' ומידי' מאי בינייהו בסיד' פליגי ומאי טעמיה הסיד' ומידי' רבי יהושע סבר אין קומץ פחות משני ויהייס רבי הקטרה פחות מכוית כי הסיד' ומה"ד משני ויהייס 25) כשריה אלמא שי הקטרה בפחות מכוית הלכך אפילו ג' דני הסיד' ומה"ד קומץ מאימית מתיר שירים דהא כתיב ותחתור וגו' קיש קדישים מחז' ח: 26) אין לי אלא המזבח: 27) אחר שיבא: 28) הא כמשמעו עם: טו) להטיר השירים: 18) השמש ודקשיא לך האא אמרת דרבן ליקרב ביום מוקי לה לוא דתני מעלמא מבא השמש בפוקעין: 19) פוקעין הסיד' ומה"ד סמי מכאן מההיא דקתני מעלן ומקטיר מבא השמש לא קתני בההייתו קטורת: 20) המזבח משמע ספוך למזבח: 21) וי"ל דסבר ר' יוחנן דאפי' מאן דלא: 22) התמיד הא אומרינן עליה השלם כל הקריבות כולן מכאן שאין מקטירין [שמן] דבר אחר המיר של בין הערבים דבשלמא אברים ופדריס לא קשיא כדמוקי לה בפסח שני באברים ופדריס שניתוחתר כלומר שנתשטח הובח ונזרק הם קודם התמיד דבהא לא הוזיר הכותב שלא להקטיר: 23) כמחזירין וכיון שקידש ככלי קודם התמיד הוי כקריצא דשרא מנחות:

טו) הא כמשמעו עם: טו) להטיר השירים: 18) השמש ודקשיא לך האא אמרת דרבן ליקרב ביום מוקי לה לוא דתני מעלמא מבא השמש בפוקעין: 19) פוקעין הסיד' ומה"ד סמי מכאן מההיא דקתני מעלן ומקטיר מבא השמש לא קתני בההייתו קטורת: 20) המזבח משמע ספוך למזבח: 21) וי"ל דסבר ר' יוחנן דאפי' מאן דלא: 22) התמיד הא אומרינן עליה השלם כל הקריבות כולן מכאן שאין מקטירין [שמן] דבר אחר המיר של בין הערבים דבשלמא אברים ופדריס לא קשיא כדמוקי לה בפסח שני באברים ופדריס שניתוחתר כלומר שנתשטח הובח ונזרק הם קודם התמיד דבהא לא הוזיר הכותב שלא להקטיר: 23) כמחזירין וכיון שקידש ככלי קודם התמיד הוי כקריצא דשרא מנחות:

מסורת הש"ס

6) ר' כר"ק צימתי צ"ק מוקד מכלן עד וחיבין עליו כרת צכס ס"י 7) לקמן נה, 8) עס: פסחים מז. מיר לו, 9) סוסטו טו, 10) ונלצי צו האור, 11) ונלצי צו האור, 12) המורה יד. ע"ש, 13) ותמעטלין צ"ק, ט) יומא מה: ע"ש וצחוס פג, 14) צ"ק מ"י, 15) תחא מ"ח, 16) וויקול 17) ע"ש. דקדש קדשים מאשי ה' כתיב אין לו, צ"ק, 18) וויקול צ, 19) וויקול פקד י"ח, 20) עס, 21) עס, 22) צ"ח, 23) ק, שדרכן צ"ק, 24) וויקול 25) ו, 26) ופרק י"ח, 27) וזו פרסה 28) 6, 29) ומהרה 30) צ, 31) פוקעין צ"ק, 32) וי"ל דריי דריס וכל דלעיל למי דלא לא וי"ע דלי מול משרת דריס מלי פריך לקמיה והא שפתי סס וכן הוה מןמפוס פסחים סס וצמיר דף כ ע"א ולקמן דף נח ע"א וע"ש צ"ק.

תורה אור השלם

1. וישקח על פני סדם ועצמה ועל כל פני ארץ הכתר וירא והנה קשר קשר הארץ קשר קשר הבשילן בראשית יט כז 2. צו את אהרן ואת בניו לאמור זאת תורת העולה על הוה העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד ב: וקראו ב 3. וקלש הבחן מור דוד ומכשיר על וילבש על בשרו והרים את הידן אשר תאכל האש את העולה על המזבח וקטמו אצל המזבח: וקראו ב 4

הגהות הב"ח

6) רש"י ד"ה והא אם מעלין עס כה שמש:

שיטה מקובצת (המשך)

מכות וא"ת לברורי אמאי אברין אם חישב להקטיר פחות מכוית בחוץ 18) אין חייב כיון דיש הקטרה פחות מכוית וי"ל דגלי ביה קרא כדאיתא בריש פירקין דף יז ע"ב) מה אכילה בכית אף הקטרה בכדי מיהו חיתמה הא דתנן ומייתי לה שלחי פיק 19) דף יב ע"ב) קומץ ולבונה וקטורת כי כוית קריב טאחז מון כוית בחוץ חייב ואמאי בעינן כוית ואפילו פחות מכוית לחיבי עליה בחוץ כיון דיש הקטרה פחותה מכוית וי"ל דהא נמי פסיק ליה מקרא בפיר השוחט והעולה לשנות אותו כשהוא שלם דהיינו כוית ולא כשהוא חסר. חז"ל (ובחיט דף ק"ו ע"ב:) 18) נתמן חיתב יצחק מוקדן: 19) מנימין ברבי: 20) סמי מכאן חיתב מיון מוקדן: 21) בעי הכי בעי ר' אלעזר: 22) היא לחיוביה כרת האוכלו כי שראוי לעבודה ובשמאל בלא כלי כי כשריה לעבודת קומץ כדאמרנן לעיל בא לעבודה כי צרי עובדה בימין כחטאת הסיד': 23) הוי בעי מתן כלי לית: 24) פעמים שלשה או ארבעה פעמים הסיד' ומידי' מאי בינייהו בסיד' פליגי ומאי טעמיה הסיד' ומידי' רבי יהושע סבר אין קומץ פחות משני ויהייס רבי הקטרה פחות מכוית כי הסיד' ומה"ד משני ויהייס 25) כשריה אלמא שי הקטרה בפחות מכוית הלכך אפילו ג' דני הסיד' ומה"ד קומץ מאימית מתיר שירים דהא כתיב ותחתור וגו' קיש קדישים מחז' ח: 26) אין לי אלא המזבח: 27) אחר שיבא: